

Lillehammer 09.03.03

Ekspedisjonssjef Roy Kristiansen
Kirke og Kulturdepartementet
Oslo Dep
Oslo

Høringsuttalelse fra P4 Radio Hele Norge ASA - vedr. forslag til endringer i Kringkastingsloven, forslag til nye sanksjonsregler, forbud mot salgsfremmende omtale og distribusjon av programmer som strider mot norsk lov.

Sammendrag:

1. P4 går på det sterkeste i mot forslaget om tvangsmulkt for brudd på konsesjonsbestemmelser. Slike inngrep vil virke som sensur og er i strid med Grunnloven. Erfaringsvis er det ikke behov for et slikt tiltak. I de mer enn ti år som P4 har hatt konsesjon for riksdekkende kringkasting, er det fra KKD *ikke påtalt et eneste brudd på bestemmelsene for innhold i konsesjonene for selskapet*. I tillegg har KKD skapt usikkerhet rundt rettsikkerheten for konsesjonærer, ettersom disse myndigheter i nær fortid etter P4s mening har brukt begrepet konsesjonsbrudd vilkårlig og i strid med norske rettsavgjørelser.
2. Dersom nye sanksjonsmidler mot mulig konsesjonsbrudd likevel skal innføres, må det nøye klargjøres at konsesjonsbrudd må være relatert til klare målbare vilkår som kvantitet, slik at en kringkaster ikke kan bli utsatt for vilkårlig syensing.
3. Prosedyren for ileggelse av mulig tvangsmulkt hos Statens Medieforvaltning er ikke beskrevet eller drøftet. Ileggelse av tvangsmulkt er å anse som et dramatisk inngrep i den redaksjonelle- og økonomiske virksomheten til en konsesjonær. P4 vil kreve at dersom tvangsmulkt likevel innføres som virkemiddel, må slik vedtak fattes av en nøytral nemnd. Det må også innføres en hurtig arbeidende appellinstans.
4. De nye forslag til ordlyd om oppmuntring til kjøp i §3-4, er helt overflødige ettersom etikken er særdeles godt ivaretatt av pressens egne selvjustisregler om troverdighet, integritet – og tekstreklame – klart uttrykt i Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten. Det framsatte forslag kan tolkes som et inngrep i retten til å drive service- og kulturjournalistikk, der tester, rådgivning og anmeldelser, lister, terningkast osv. er en helt naturlig arbeidsmetode for innhold til glede for

P4 Radio Hele Norge ASA

www.p4.no Foretaksnr. 963789505

Lillehammer
Hovedkontor
Serviceboks, 2626 Lillehammer
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Oslo
Redaksjon og salgsavd.
Karl Johansgt. 27 0159 Oslo
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Bergen
Redaksjon
Valkendorfs gate 9 5012 Bergen
Tel.: 55 90 36 03
Fax.: 61 24 84 45

Tromsø
Redaksjon
Postboks 754 9001 Tromsø
Tel.: 77 61 12 80
Fax.: 61 24 84 45

allmennheten. Forslaget vil føre til diskriminering mellom etermedier og øvrig presse.

5. Forslaget om å forby salg og markedsføringer av innretninger og tjenester som kan gi tilgang til fjernsynskanaler som sender ulovlige programmer, virker arkaiske og uklare. Ved å forby tekniske innretninger for å forby enn viss type innhold, risikerer myndighetene å hindre en rekke annet type lovlig innhold.
6. P4 mener det er behov for å drøfte så vel behovet for sanksjonsmidler, hva slags sanksjonsmidler det skal være og hvordan de skal praktiseres i påkommende tilfeller. P4 vil derfor oppfordre KKD til å trekke forslagene til endringer i Kringkastingsloven og gjennomføre drøftinger med de berørte kringkastingselskaper før eventuelle nye forslag fremmes til høring.

Utfyllende kommentarer:

Sanksjoner og Tvangsmulkt

P4 Radio Hele Norge ASA finner det svært beklagelig og påfallende at KKD med den nye den foreslåtte § 10 – 4 i Kringkastingsloven vil innføre nye sanksjonmidler mot mulige konsesjonsbrudd nå. De gjeldene lover og forskrifter for kringkasting har vist seg å være effektive tiltak mot brudd på *reklame- og sponsorregler*. Det er funnet anvendelser for disse mot to norske TV-selskaper, samt en rekke nærradiostasjoner. Det er ikke uten stolthet at P4, etter mer enn 10 års drift, kan slå fast at selskapet ikke en gang har brutt disse forskriftene.

Når det gjelder overholdelse av *konsesjonsbetingelser* må det være et krav at dette må vurderes i ettetid. Det er som kjent et grunnlovsforbud mot sensur i Norge. Slik vi leser forslaget, legges det her opp til at statens jurister gis inngripen i forkant av sendinger.

Det er også helt uakseptabelt både ut fra hensyn til ytringsfrihet og de dramatiske virkninger en tvangsmulkt kan føre til, at det er statens jurist(er) alene som skal ta stilling til om konsesjonsbetingelser er overholdt.

Det bør være slik at den institusjon eller organ som skal vurdere overholdelse av konsesjonsbetingelser, bør være sammensatt også av andre enn statens ansatte jurister og saksbehandlere. Dette kan være en nemnd der representanter for Presseforbundet og nøytrale jurister utpekt av den norske advokatforening er representert. Et annet forslag er at en slik tvist bringes inn for rettsapparatet med krav om forføyning. Dette må i det hele vurderes nøyer, også hva gjelder kringkasteres rett til ankebehandling – *før* – nytt regelverk innføres.

P4 stiller seg i det hele tatt svært undrende til at det kommer forslag om nye sanksjonsregler for overholdelse av konsesjonsbestemmelser nå. I de mer enn ti år som P4 har hatt konsesjon for riksdekkende kringkasting, er det fra KKD *ikke påtalt et eneste brudd på bestemmelsene for innhold i konsesjonene for selskapet*. Så vidt vites

P4 Radio Hele Norge ASA

www.p4.no Foretaksnr. 963789505

Lillehammer
Hovedkontor
Serviceboks, 2626 Lillehammer
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Oslo
Redaksjon og salgsavd.
Karl Johansgt. 27 0159 Oslo
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Bergen
Redaksjon
Valkendorfgate 9 5012 Bergen
Tel.: 55 90 36 03
Fax.: 61 24 84 45

Tromsø
Redaksjon
Postboks 754 9001 Tromsø
Tel.: 77 61 12 80
Fax.: 61 24 84 45

har dette heller ikke skjedd for TV2, selv om selskapet visstnok ble kritisert for å komme sent i gang med tilbud for barn – ble det ikke påtalt noe brudd.

Allmennkringkastingsrådet har riktignok hatt flere *synspunkter* på det rent kvalitative i P4s sendinger, og gitt uttrykk for hva det begrepet allmennkringkasting bør innebære. Allmennkringkastingsrådet har vist seg å ha et klart akademisk ståsted, og deres syn på hva allmennkringkasting skal være, er diskutert og er omstridt. Slik dette utvalget har agert, kan det oppfattes som om det har i praksis har grepet inn i selve redaktørinstituttet for P4, og gitt uttrykk for ønsker om å detaljbestemme så vel form som innhold – ut fra egen synsing om hva allmennkringkasting ”bør være”, og etter vår mening ofte uten forankring i det konsesjon P4 hadde. De fleste kan tenke seg hva følgene for kringkasteren og bedriften P4 ville bli om man skulle sanksjonere på så snevre og subjektive argumenter som Allmennkringkastingsrådet har gitt uttrykk for.

P4s motstand mot unødige sanksjonsmidler har selvsagt bakgrunn i frykt for svekket rettsikkerhet ved at statsmyndigheter skal opptre vilkårlig, slik KKD etter vår oppfatning gjorde den 4. desember 2003 og i ukene som fulgte. KKD grep da inn i markedet og innførte en ny ”konsesjonsbestemmelse” 27 dager før P4s forrige konsesjon løp ut. Her hevdet KKD at P4 var bundet til å sende sine signaler over bestemte sendere og bestemte frekvenser, trolig begrunnet i et politisk og praktisk ønske om å skjerme den nye konsesjonæren Kanal 24. Departementets politiske ledelse kunngjorde at P4 brøt konsesjonen og at det ville vurdere politianmeldelse av selskapet. KKDs handlinger ble brukt som hovedgrunnlaget for flere forsøk fra konkurrenten på å stanse P4s strategi gjennom midlertidige forføyning. Denne prosessen påførte P4 tap på flere millioner kroner, og viser hva et sanksjonsregelverk kan føre til dersom utøvende myndigheter handler som dømmende.

Så vel Asker og Bærum Tingrett som Borgarting Lagmannsrett fastslo at det ikke fantes noe i P4s konsesjon som kunne legitimere KKDs handlinger.

P4 har liten sans for den formaljuridiske betraktning som legges til grunn for å konkludere med at tvangsmulkt ikke er straff. Blant annet vises det til at fengselsstraff som subsidiær reaksjon ikke eksisterer. Det kan i alle fall ikke herske noen tvil om at en kringkaster vil oppleve tvangsmulkt som et straffetiltak – vi kan med sikkerhet slå fast at en slik beslutning vil være omtvistet. Derfor må så vel kriterier og prosedyre klarlegges for å sikre en rettfærdig rettergang.

P4 viser videre til Konvergensutvalgets innstilling om at behovet for detaljregulerte konsesjonsregler blir mindre etter hvert som knapphet på distribusjon blir mindre. Vi går inn i en tid med muligheter for radiodistribusjon via det nye digitale bakkenettet som NTV søker å bygge ut, DAB kan i overskuelig fremtid få sitt gjennombrudd – og radiolytting via internett øker kraftig. I et slikt scenario er det ikke klokt å innføre et rigid sanksjonssystem. Vi viser for øvrig til Norsk Redaktørforenings høringsuttalelse om dette i denne saken.

”Salgsfremmende” journalistikk – Galt å skille etermedier fra øvrig presse.

P4 Radio Hele Norge ASA

www.p4.no Foretaksnr. 963789505

Lillehammer
Hovedkontor
Serviceboks, 2626 Lillehammer
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Oslo
Redaksjon og salgsavd.
Karl Johansgt. 27 0159 Oslo
Tel.: 61 24 84 44
Fax.: 61 24 84 45

Bergen
Redaksjon
Valkendorfs gate 9 5012 Bergen
Tel.: 55 90 36 03
Fax.: 61 24 84 45

Tromsø
Redaksjon
Postboks 754 9001 Tromsø
Tel.: 77 61 12 80
Fax.: 61 24 84 45

Departementet foreslår en ny paragraf 3.3 i loven, som etter forslaget skal lyde:
”Kringkastingsprogram skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av produkter eller tjenester, herunder kan de ikke inneholde reklame eller spesielle salgsfremmende henvisninger til produkter eller tjenester, jf likevel § 3-5”.

Begrunnelsen er blant annet at dette skal bidra til ”så langt det er mulig” å fjerne de ”misforståelser og uklarheter (som) gjeldende bestemmelser har gitt opphav til”.

Det vises ikke konkret til hvilke misforståelser – og i P4 er vi ikke kjent med slike.

P4 mener at den eksisterende forbudet mot kobling av innhold og reklame i Kringkastingsloven er mer enn dekkende. P4 går sterkt i mot det nye forslaget fordi formuleringen kan skape grunnlag for tolkninger som kan eliminere hele eller deler av den viktige service- og kulturjournalistikken. Servicejournalistikken er selve grunnlaget for mye av P4s programtilbud: Mat, trafikk, kultur, helse, livssyn, livsstil, personlig økonomi etc. *Servicejournalistikk er en metode, der vi bistår publikum til selv å foreta valg.*

Skulle en tolke denne teksten i videste forstand, kan den knapt gi rom for andakter og oppfordringer i andre type programmer om å slutte seg til ulike livssyn – under henvisning til livskvalitet – og evig liv. Og det er vel neppe hensikten.

Dersom det likevel skal vedtas en ny § 3.3 bør det være et presiserende tilleggssledd :
 ”Kringkastingsprogram kan dog bistå publikum til selv å foreta valg ved kjøp av varer og tjenester ved undersøkende journalistikk, bruk av eksperter, anmeldere og lignende”

Slik paragrafen nå står vil den føre til en helt uakseptabel diskriminering mellom etermedier og øvrig presse. Ingen andre medier i dag er pålagt denne typen restriksjoner. Norsk presse har effektivt ivarettatt hensynet til felles integritet og troverdighet gjennom selvjustis beskrevet Vær Varsom-plakaten og Tekstreklame-plakaten, begge forvaltet gjennom Norsk Presseforbund og Pressens Faglige Utvalg (PFU).

P4 vil gjerne understreke at ingen har større egeninteresse av å forvalte troverdigheten og integriteten i journalistikken – enn P4 selv. Det er denne troverdigheten som som er en forutsetning for at lytterne blir ved kanalen. P4 har derfor sluttet seg til pressens selvjustis gjennom tilsutning til PFU og de etiske regelverk.

Kalle Lisberg
 Adm.dir/ Sjefredaktør P4 - Radio Hele Norge ASA

P4 Radio Hele Norge ASA

www.p4.no Foretaksnr. 963789505

Lillehammer
 Hovedkontor
 Serviceboks, 2626 Lillehammer
 Tel.: 61 24 84 44
 Fax.: 61 24 84 45

Oslo
 Redaksjon og salgsavd.
 Karl Johansgt. 27 0159 Oslo
 Tel.: 61 24 84 44
 Fax.: 61 24 84 45

Bergen
 Redaksjon
 Valkendorfs gate 9 5012 Bergen
 Tel.: 55 90 36 03
 Fax.: 61 24 84 45

Tromsø
 Redaksjon
 Postboks 754 9001 Tromsø
 Tel.: 77 61 12 80
 Fax.: 61 24 84 45